

Rzeszów, 12.03.2021 r.

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Krakowie
Al. Juliusza Słowackiego 17A
31-159 Kraków
rdlp@krakow.lasy.gov.pl**

**Nadleśnictwo Krzeszowice
ul. Leśna 13
32-080 Zabierzów
krzeszowice@krakow.lasy.gov.pl**

FDP/37/2021

**UWAGI I WNIOSKI DO PUL
NADLEŚNICTWA KRZESZOWICE NA LATA 2022-2031**

W związku z przebiegającymi pracami dotyczącymi Planu Urządzenia Lasu na lata 2022-2031 Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, wspólnie z innymi organizacjami pozarządowymi oraz nieformalnymi grupami obywatelskimi pragnie niniejszym przekazać uwagi do wspomnianego Planu.

UWAGI OGÓLNE

Zwracamy uwagę, że praktycznie we wszystkich założeniach zagospodarowania przestrzennego regionu, scharakteryzowanych we wnioskach z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Krzeszowice na lata 2022 – 2031, pojawia się postulat o wzroście znaczenia pozaprodukcyjnych funkcji lasu w tym konieczności jego udostępnienia w celu realizacji potrzeb społecznych. Te postulaty wydają się zbieżne z § 71 1. ZHL „Zagospodarowanie rekreacyjne stwarza potrzebę wykonywania zabiegów hodowlanych w sposób prowadzący do zwiększenia dostępności lasów w celach wypoczynkowych i turystycznych (...).”

Nasze postulaty wyrażają próbę doboru takich metod zagospodarowania lasu, które zrealizują potrzeby strony społecznej na korzystanie z pozaprodukcyjnych dóbr lasu, przy zachowaniu zasadniczego celu troski o trwałość lasu. Nasze sugestie zasadniczo dotyczą prowadzenia prac gospodarczych w lasach ochronnych. W § 7. 2. ZHL z 2012 roku czytamy: „*Wielofunkcyjna gospodarka leśna powinna zapewniać możliwość trwałego i zrównoważonego pełnienia przez lasy wszystkich ich naturalnych funkcji i wzmacniać funkcje uznane dla danego obszaru za*

wiodące". Oprócz zadań związanych z ochroną środowiska przyrodniczego i tak często podkreślaną potrzebą troski o jego bioróżnorodność, coraz mocniej jest zauważalna wielka potrzeba obcowania człowieka z przyrodą. Kontakt z pięknem przyrody może mieć znaczący wpływ na jakość ludzkiego życia. Nabiera to szczególnego znaczenia w przypadku lasów ochronnych położonych wokół dużych aglomeracji miejskich. Zatem podstawowym celem wiodącym zagospodarowania tych lasów, będzie cel rekreacyjny. Podobnie, ale w szerszym ujęciu należy spojrzeć na funkcję społeczną realizowaną w lasach położonych na terenie parków krajobrazowych w terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Krzeszowice.

Warto sobie postawić kluczowe pytanie: Jakimi cechami ma się charakteryzować las, który będzie najlepiej realizował funkcję rekreacyjną? Dobrze by było, aby to pytanie prowokowało osoby czy instytucje, które są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w realizację tego tak ważnego dokumentu do przemyśleń i doboru takich zabiegów gospodarczych, które umożliwią w możliwie pełny osiągnąć cel założonej funkcji wiodącej lasu ochronnego w bliskim i dalekosiężnej perspektywie czasowej. Z naszego punktu widzenia, wydaje się, że głównym zadaniem lasu ochronnego wokół aglomeracji Krakowa, a także na terenie parków krajobrazowych będzie dostarczanie wielu różnych bodźców estetycznych. Im bardziej będą one ciekawe, zróżnicowane, a nawet zaskakujące formą czy pejzażem, tym bardziej mogą prowokować do refleksji, medytacji, czy zwykłego odpoczynku na „łonie przyrody”. Konkretnie wskazówki znajdujemy też w opracowaniu prof. Edwarda Stępnia, byłego pracownika SGGW w Warszawie w publikacji „Możliwości promowania i ograniczenia rozwoju turystyki i rekreacji w lasach”. Autor zwraca uwagę na przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu (kolorystyka, wymiary drzew, ciekawe formy pni i koron), występowanie zbiorników wodnych, polanek, przerzedzeń lasu, ciekawej fauny i flory, a w stosunku do struktury drzewostanu: bogactwo gatunkowe, budowa pionowa, wiek, zwarcie, rodzaj pokrywy dna lasu, forma zmieszania, czy też wymiary drzew. To właśnie drzewa o znacznych rozmiarach pni czy koron, stają się często źródłem wielu pozytywnych wrażeń. Mając tak zdefiniowany cel, łatwiej będzie kreować zabiegami gospodarczymi zmierzającymi do ich osiągnięcia i przeciwdziałać przed jego zniekształcaniem i degradacją siedlisk leśnych i drzewostanów oraz zubażaniem świata flory i fauny.

Szczególnie chcemy zwrócić uwagę, na płynną wymianę pokoleniową drzewostanów. Skumulowane cięcia i to przy dużej intensywności pozyskiwanej masy, będą zawsze powodem negatywnych wrażeń. Chcemy wierzyć, że nasze potrzeby związane z takim obrazem lasu - zbliżonym do naturalnego, znajdzie zrozumienie u decydentów.

Zanim zaproponujemy konkretne narzędzia przydatne do zrealizowania powyższego obrazu lasu, które naszym zdaniem znajdują uzasadnienie, warto powołać się na obowiązujące Zasady Hodowli Lasu § 11. 2. Utrzymanie funkcji ochronnych może wymagać modyfikacji zasad przyjętych dla lasów gospodarczych, np. zaniechania stosowania rębni zupełnej, wydłużenia okresu odnowienia w rębniach częściowych, pozostawiania kęp drzew po cięciu uprzątającym, przebudowy składu gatunkowego i budowy drzewostanu, stosowania selekcji o kierunku promującym żywotność i zdolności adaptacyjne drzew oraz walory estetyczno-krajobrazowe. 3. Szczegółowe zasady zagospodarowania lasów ochronnych ustala się w procesie tworzenia planu urządzenia lasu.

Poniżej proponujemy pewne zapisy do PUL, które przy dobrej woli gospodarzy zarządzanego lasu mogą sprostać realizacji idei lasów z rekreacyjną funkcją wiodącą. **W szczególności zwracamy uwagę na to, że poniższe uwagi powinny być zastosowane przede wszystkim na terenach lasów określonych jako ochronne miast oraz ochronne gleb. W większości lasy te mieszczą się we wschodniej części nadleśnictwa (obręb Krzeszowice), w pobliżu aglomeracji krakowskiej.**

1. Wybór rębni

- a) Dla realizacji zróżnicowanej wiekowo i gatunkowo struktury lasu oraz wyeksponowania całej mozaiki krajobrazowo – estetycznej wnętrza lasu przy całej trosce o jego bioróżnorodność i trwałość lasu, niezbędne jest zastosowanie bardziej złożonych technik związanych z użytkowaniem i odnawianiem lasu. W lesie tym funkcja produkcyjna w praktyce urzędzeniowej powinna być rozumiana jako towarzysząca, bądź uzupełniająca. Mając na uwadze konkretne dopuszczone w ZHL warianty cięć i sposobów jego zabiegów pielęgnacyjnych, proponujemy tam gdzie tylko jest to możliwe, zastosować rębnie IVd z bardzo długim okresem odnowienia, tj. min 40 lat. Jednak by w trakcie jej realizacji nie doszło do zbyt gwałtownego odnowienia naturalnego, konieczne jest zmniejszenie intensywności cięć do 20% (to może pomóc w rozłożeniu użytkowania drzewostanu macierzystego na bardzo długi okres) oraz odejście od równomiernych cięć przeredzających i odstaniających w celu budowania struktury wielogeneracyjnej. Stymulowanie odnowienia w formie gniazd i małych kęp, a w dalszej perspektywie ich powolne poszerzanie będzie prowadzić do realizacji lasu o złożonej strukturze, czego oczekujemy od lasów rekreacyjnych. Jest to też założenie zgodne z ideą bioróżnorodności.

Ten punkt widzenia zgadza się z wytycznymi protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Krzeszowice na okres 01.01.2022 – 31.12.2031 r. Na str. 43 czytamy między innymi: „*W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowanie i użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych. Należy przyjąć przy tym zasadę, że użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw” oraz „*Rębnie IV- stopniowe (głównie IVd stopniowa gniazdowa udoskonalona), z bardzo długim okresem odnowienia (...), może być z powodzeniem stosowana na wszystkich siedliskach*”.*

- b) Docenić należy zapis z Komisji Założeń Planu o przyjęciu długiego okresu odnowienia w przypadku stosowania rębni II (21-40 lat). W przypadku litych drzewostanów bukowych, kiedy proces zainicjowanego odnowienia nie pozwala już na zmianę rębni i będzie to kontynuacja rębni II, to wskazane będzie jej modyfikacja w kierunku nierównomiernego odstania odnowienia, przyjęcia maksymalnie długiego okresu odnowienia, zmniejszenia intensywności cięć oraz odejście od sztywnego zapisu pozostawienia najwyżej 5% powierzchni starodrzewu w formie kęp do naturalnego rozpadu. Na tych terenach udział tych bezcennych z pozaprodukcyjnego punktu widzenia fragmentów starodrzewia powinien być znacznie większy, czasem nawet kosztem odnowienia. Dobrze

będzie, jeśli we wskazówkach gospodarczych znajdzie się taka informacja, która pozwoli leśniczemu na większą swobodę przy podejmowaniu decyzji. Obawiamy się jednak, że to może nie wystarczyć dla osiągnięcia zalecanej złożonej struktury przyszłego drzewostanu i jego zróżnicowania gatunkowego. ZHL w § 26.9 odwołują się do *e-Poradnika Rębnie* w celu uszczegółowienia stosowania poszczególnych rębni. Tam też czytamy, że charakterystyczną cechą tych cięć jest „*raczej równomierne usuwanie części drzew z całości odnawianej powierzchni... Prowadzi to do powstawania drzewostanów jednowiekowych lub mało zróżnicowanych wiekowo, zazwyczaj zdominowanych przez gatunek, którego rok nasienny był wykorzystany.*”, a w uwagach do jej stosowania czytamy: **„Rębnia częściowa (...) Nie jest korzystna dla ekosystemu leśnego nawet w przypadku odnawiania gatunków liściastych - dębu lub buka.”**

Zatem wnioskujemy o znaczne ograniczenie stosowania rębni II, szczególnie w tych drzewostanach bukowych, gdzie proces odnowienia będzie dopiero inicjowany. Wskazane będzie przejście na rębnie IVd, aby zróżnicować strukturę wiekową i gatunkową drzewostanu macierzystego.

- c) Jednak dla obrazu lasu (zarówno w toku rębni, jak i po niej) znaczenie będzie miał nie tylko typ rębni, ale także szczegółowy sposób jej wykonania. W ramach rębni IVd ograniczone powinny być cięcia zupełne, większe cięcia gniazdowe, oraz równomierne cięcia częściowe na powierzchniach kilkuhektarowych; rekomendować można natomiast małe, niemal punktowe, kilkuarowe gniazda, stopniowo poszerzane odśrodkowym cięciem częściowym i cięcia zbliżone do przerębowych. Ważne jest, by bardzo długi okres odnowienia został faktycznie wykorzystany. Zapisy dotyczące powyżej opisanych szczegółów wykonywania rębni IVd powinny zostać zapisane w elaboracie.
- d) Prowadzącym do stanu opisanego powyżej środkiem jest zwykle pozostawianie, podczas cięć rębnych, fragmentów starego drzewostanu w formie grup i kęp, które następnie pozostają na przyszłe pokolenie, lub do naturalnej śmierci i rozkładu. Choć standardem jest pozostawianie ok 5% drzewostanu w tej formie, postulujemy, aby w szczególnie cennych fragmentach lasu procent ten powinien być zwiększany do ok. 10-15%. W przypadku rębni złożonych wyznaczenie takich 'biogrup' które docelowo mają pozostać powinno być już przy pierwszym cięciu. (patrz p. 2)

Sama praktyka pozostawiania fragmentów drzewostanu wykracza poza główny nurt planowania urzędzenia lasu, może i powinny być jednak opisana w Programie Ochrony Przyrody. Wpływa jednak na urządzenie lasu poprzez ograniczenie poboru masy w rębniach, ponieważ co najmniej kilka procent pierwotnej miąższości każdego drzewostanu nie powinno być zaplanowane do pobrania. W rębniach złożonych, choć pozostawiane fragmenty powinny być wyobrażone na gruncie już od pierwszego cięcia, ich pozostawienie wyrazi się liczbowo na etapie ostatniego cięcia „U”, w którym pobór masy nie może być 100%, a powinien być zaplanowany najwyżej na poziomie kilkadziesiąt % (szczegółowy % zależy od wcześniejszego przebiegu rębni i od zasobności pozostającej jeszcze na pniu).

2. Ekosystemy referencyjne i ochrona starych drzewostanów

- a) Wnioskujemy, aby w większym niż dotychczas stopniu dobrze ochronione były „miejsca szczególne” w lesie, wyróżniające się cechami terenu, a w konsekwencji walorami przyrody: wychodnie skalne, rumowiska skalne, źródłiska, strome zbocza, jary. W urządzaniu lasu ochronie takiej sprzyja wydzielenie takich miejsc w odrębne pododdziały lub wyłączenia, co znajduje uzasadnienie w „konieczności zaprojektowania odpowiednich wskazań gospodarczych i ochronnych” (§14.1.2. Instrukcji urządzania lasu). Gdy takie miejsca zajmują > 0,5 ha to na pewno mogą i powinny być wydzielone w osobny pododdział jako „płaty siedlisk różniących się zdecydowanie od siedlisk je otaczających” (§15.2.2d Instrukcji urządzania lasu), następnie np. uznany za ekosystem referencyjny (w nawiązaniu do punktu 1d) Gdy nie spełniają kryterium powierzchniowego i są częścią większych pododdziałów, reguły ich ochrony powinny być spisane i ujęte w Programie Ochrony Przyrody (zwykle polegają na pozostawianiu bez użytkowania, wraz z buforem co najmniej 25-30m, co może być realizowane w ramach pozostawiania fragmentów drzewostanu.
- b) Wyjątkowej uwagi wymagają drzewostany, które można określić jako „stare lasy gatunkowo zgodne z siedliskiem”. Są to lasy o wyjątkowym znaczeniu ekologicznym i stanowią bezcenny rezerwar bogactwa przyrodniczego tutejszych lasów. Zatem ich użytkowanie wymaga wyjątkowej rozważliwej. O ile brak uzasadnionych przeciwwskazań, proponujemy pozostawić je w obecnej formie i zakwalifikować do gospodarstw specjalnych zaniechując tym samym prac gospodarczych. Wraz z wiekiem drzewa wzrasta liczba mikrosiedlisk - dziupli, hub, szczelin w korze, wykrotów - które mogą być zajmowane przez kolejne rzadkie chronione gatunki. Lasy te dostarczają również wyjątkowych wrażeń estetycznych dla odwiedzających ich ludzi. (Zestawienie postulowanych wydzieleni z załączniku 1, sumaryczna powierzchnia 770 ha)

3. Drzewa biocenotyczne

- a) Wnioskujemy o konsekwentne pozostawianie wszystkich „drzew biocenotycznych”, wg listy cech zawartej w Instrukcji Ochrony Lasu. Tu powinny należeć wszystkie drzewa „o wymiarach pomnikowych”, drzewa zamierające i martwe, wykroty i złomu, drzewa dziuplaste i drzewa z wypróchnieniami, jak również wszystkie drzewa z tzw. „mikrosiedliskami nadrzewnymi”, ważnymi dla organizmów saproksylicznych i epifitycznych (katalogi ‘mikrosiedlisk nadrzewnych’ są dostępne w europejskiej i światowej literaturze). Należy pamiętać, że tak cenne przyrodniczo „mikrosiedliska nadrzewne” są w wielu przypadkach tożsame z ‘uszkodzeniami’ i „wadami technicznymi” drzew – pozostawianie drzew biocenotycznych jest więc w dużym stopniu pozostawianiem drzew ‘uszkodzonych i wadliwych’. Może to wymagać pracy nad

świadomością osób odpowiedzialnych za decyzje o pozostawieniu / wycięciu konkretnego drzewa w terenie, np. powtarzalnych szkoleń, warsztatów, w tym wspólnych prób oceny drzew przez leśników i specjalistów od różnych grup leśnych organizmów.

Istotną sferą są zagadnienia bezpieczeństwa: automatyczne wycinanie wszystkich drzew ocenionych jako 'niebezpieczne' prowadziłoby do znaczącej eliminacji drzew biocenotycznych. By tak się nie stało, ochrona bezpieczeństwa powinna być realizowana za pomocą indywidualnej analizy ryzyka dla każdego drzewa, uwzględniającej jego lokalizację, położenie względem miejsc intensywnie uczęszczanych, poziom stwarzanego ryzyka, ale z drugiej strony walory biocenotyczne i krajobrazowe (wizualne). W konsekwencji, nie każde drzewo 'niebezpieczne' powinno zostać uśnięte, bo w niektórych przypadkach przesłanki biocenotyczne i krajobrazowe przemawiające za jego pozostawieniem przeważają nad ryzykiem. Paleta możliwych decyzji nie jest przy tym ograniczona tylko do usunięcia / pozostawienia drzewa, ale powinna uwzględniać także inne rozwiązania: obalenie + pozostawienie; pozostawienie częściowe (np. stojącego pnia); rozwiązania ekoarborystyczne (np. redukcja niebezpiecznych konarów, kształtowanie powierzchni cięcia na wzór naturalnych obłamań i rozszczepeń). Zagadnienia te wykraczają poza główny nurt planowania urządzenia lasu, mogą i powinny być jednak opisane w Programie Ochrony Przyrody.

- b) Wnioskujemy o możliwość konsekwentnego umożliwiania niektórym drzewom zesterzenia się, tj. osiągnięcia wieku znacznie przekraczającego przyjęty wiek rębności. Pełnych cech biocenotycznych i walorów wizualnych drzewa nabierają zwykle w wieku ponad 150-200 lat (dot. gatunków takich jak np. buk, dąb). Ważne jest, by w całym lesie niektóre drzewa dostały szansę dożycia takiego wieku. Taką szansę mają w rezerwach i w ekosystemach referencyjnych, ale ważne jest, by taką szansę dostawały także poza innymi, tj. by docelowo nasycić las drzewami starymi i biocenotycznymi.

4. Szczególna ochrona lasów wzdłuż szlaków i ścieżek turystycznych

Wnioskujemy, aby w PUL dla lasów ochronnych wokół aglomeracji Krakowa oraz położonych w parkach krajobrazowych, niezależnie od zastosowanej rębni, znalazł się zapis o szczególnej ochronie lasów wzdłuż szlaków turystycznych, masowo uczęszczanych ścieżkach, czy drogach leśnych wykorzystywanych rekreacyjnie, punktów widokowych, wiat turystycznych itp. Można przyjąć orientacyjną strefę odpowiadającą około dwóch wysokości dojrzałego drzewostanu z obu stron szlaku turystycznego. Zabiegi w niej wykonywane oprócz względów bezpieczeństwa będą ukierunkowane tylko na eksponowanie i kreowanie estetyczno – krajobrazowych celów, co jest zbieżne z rekreacyjną funkcją wiodącą. W uzasadnionych przypadkach proponujemy wzbogacenie składu gatunkowego poprzez sztuczne odnowienie. Miejscami cenne też będzie wzbogacenie podszytu w tych strefach cennymi krzewami, które dodatkowo uatrakcyjnią krajobraz wnętrza lasu. W przypadku usunięcia drzewa z powodów bezpieczeństwa, konieczne będzie pozostawienie go do naturalnego rozkładu. To kolejny element, który wpłynie na bogactwo bodźców

estetycznych i przyrodniczych co pozytywnie może wpłynąć na odczucia osób w nim przebywających. Jest to też niezbędny element w celu kreowania idei bioróżnorodności.

5. Strefy ekotonowe

Postulujemy szczególną ochronę drzewostanów w strefach ekotonowych

6. Całkowita wielkość i intensywność pozyskania drewna

- a) Postulujemy takie kreowanie wyglądu lasu, żeby „nie wyglądał na masowo cięty”. Chcemy uniknąć tego, niepożądanego społecznie, efektu, ponieważ las o wyglądzie „ciętego” (z czym wiążą się też np. ślady zrywki) znacznie gorzej realizuje społeczne usługi ekosystemu. Proponujemy w tym celu przyjmowanie poniższych rozwiązań (łącznie lub osobno)
- Przyjęcie znacznie podwyższonych wieków rębności i automatyczne przyjmowanie wieków dojrzałości rębnej na takim, podwyższonym poziomie.
  - Odejście od praktycznego znaczenia wieku rębności, przez:
    - Zastosowanie wyłącznie etatu z potrzeb hodowlano-ochronnych, i jednocześnie:
    - Uwzględnianie, jako potrzeb hodowlano-ochronnych konkretnego drzewostanu, także potrzeb ekosystemowych i społecznych przemawiających za przetrzymaniem drzewostanu na pniu, mimo hodowlanych możliwości i ekonomicznej zasadności jego odnowienia – tj. w praktyce stosowanie nieschematycznej, indywidualnej oceny wieku dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów, z przyjmowaniem „*wieku dojrzałości rębnej znacznie późniejszego, np. w wypadku drzewostanu o dobrym stanie zdrowotnym pełniącego niezastąpioną funkcję w ekosystemie*” (§24.2 instrukcji urządzania lasu); podobnie w przypadku drzewostanów pełniących, w swojej obecnej starodrzewiowej postaci, niezastąpione funkcje społeczne; i jednocześnie
    - Kontrolę udziału lasów „ciętych” (mających wskazówkę gospodarczą TPP lub Rb w PUL; mających strukturę KO lub KDO) w krajobrazie leśnym, zarówno na poziomie nadleśnictwa, jak i poszczególnych kompleksów. Miejscem takiej kontroli powinien być proces oceny oddziaływania PUL na środowisko, a wzrost proporcji powinien być przesłanką do modyfikacji projektu planu przez odłożenie cięć w niektórych drzewostanach na później.
- b) Nawet przy najlepszych sposobach odnawiania drzewostanów, o wyglądzie lasu zadecyduje intensywność tego odnawiania. Kluczowym wskaźnikiem, który de facto świadczy o tym, jaką wizję wykonywania rębni mają autorzy PUL, jest wskaźnik wyrażony przez przypadający na dziesięciolecie % poboru masy z poszczególnych wydzieleń, zapisywany we wskazówkach gospodarczych (p. punkt 2). Dlatego postulujemy, żeby w wypadku rębni IVd maksymalna intensywność pozyskania nie przekraczała zasadniczo 25%, niezależnie od etapu i nawrotu rębni.

Miarą wypełnienia postulatów zawartych w p 1 do 4 będzie znaczny, mierzalny spadek pozyskania drewna w skali nadleśnictwa. Postulujemy, jako orientacyjny

cel, obniżenie pozyskania o min 20% w stosunku do obecnie obowiązującego PULu. Nie będzie możliwe wypełnienie powyższych postulatów bez znacznego zmniejszenia ogólnego planowanego pozyskania drewna.

7. Pielęgnowanie lasu.

Mając na uwadze zabiegi gospodarcze w lasach ochronnych, ponownie powołujemy się na § 11. 2. Zasad Hodowli Lasu. Godne podkreślenia jest pozostawianie przez Autorów pewnej swobody prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych, a nawet pewnych odstępstw do zabiegów prowadzonych w lasach gospodarczych, gdzie to właśnie plan pełni funkcję wiodącą i generuje dobór i przebieg poszczególnych zabiegów hodowlanych. Warto też przywołać § 53 pkt 1 „W lasach zaliczonych do ochronnych cięcia pielęgnacyjne muszą być prowadzone z uwzględnieniem zadań wynikających z pełnionej przez nie funkcji”. Te sugestie i oczekiwania dotyczą szczególnie miejsc newralgicznych turystycznie jak: szlaki turystyczne, często uczęszczane ścieżki, drogi śródleśne, punktu widokowe, miejsca biwakowe itp. i tu w pierwszej kolejności powinny być realizowane z takim ukierunkowaniem. Zatem proponujemy i oczekujemy, by takie zapisy z wytycznymi znalazły się w PUL :

- a) Przeprowadzając cięcia pielęgnacyjne w uprawach oraz młodnikach proponujemy dążenie do maksymalnego zróżnicowania gatunkowego. Szczególnego znaczenia nabiera w tym miejscu zapis z ZHL „Nie należy usuwać drzew wadliwych stanowiących niezbędną domieszkę biocenotyczną” (§ 50 pkt 5). Tak rozumiana selekcja podczas cięć pielęgnacyjnych, może umożliwić realizację w przyszłości funkcji rekreacyjnej, o której była mowa we wstępie, czyli osiągnięcie drzewostanu o wysokich walorach estetycznych.
- b) W cięciach trzebieżowych oczekujemy jej modyfikacji z klasycznie rozumianego zabiegu ukierunkowanego na hodowlę drzew o wysokiej jakości technicznej na cięcia przekształceniowe zmierzający do tworzenia koncepcji lasu pełniącego funkcje estetyczno-krajobrazowego. Drzewa o pierśnicy ponad standardowej, ciekawej formie korony, kształtu pnia, stają się cennym składnikiem, którego nie można usuwać, a raczej należy popierać i wzmacniać ich rolę swoistych centrów estetycznego odbioru, współtworzące ciekawy krajobraz wnętrza lasu. Zwracamy uwagę na wielką rolę krajobrazową brzozy, która niestety jest tak często eliminowana na etapie TP.
- c) Oczekujemy pozostawianie w lasach ochronnych o funkcji ochrony aglomeracji miast, większej ilości drewna martwego, co wpłynie na jego bioróżnorodność i przełoży się na jeszcze większe ich walory estetyczne.

Załącznik 1:

ID obszaru	adres leśny	powierzchnia
420778	03-10-1-01-20 -g -00	1,82
420762	03-10-1-01-24 -a -00	10,69
420724	03-10-1-01-30 -b -00	2,30
420653	03-10-1-02-101 -c -00	1,12
420626	03-10-1-02-104 -d -00	2,80

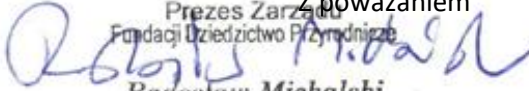

420625	03-10-1-02-104	-f	-00	3,23
420639	03-10-1-02-104	-i	-00	2,50
420633	03-10-1-02-105	-i	-00	3,70
420629	03-10-1-02-40	-d	-00	1,28
420305	03-10-1-02-85	-b	-00	0,98
418847	03-10-2-07-1	-a	-00	9,73
418807	03-10-2-07-2	-a	-00	5,40
418806	03-10-2-07-2	-b	-00	3,20
421077	03-10-2-07-3	-b	-00	10,51
421075	03-10-2-07-3	-d	-00	3,33
418804	03-10-2-07-2	-d	-00	3,05
420135	03-10-2-03-4	-c	-00	2,33
420134	03-10-2-03-4	-d	-00	5,18
419914	03-10-2-03-9	-c	-00	5,89
419913	03-10-2-03-9	-d	-00	5,56
420206	03-10-2-03-10	-a	-00	6,63
420205	03-10-2-03-10	-b	-00	8,77
420198	03-10-2-03-11	-d	-00	3,62
420196	03-10-2-03-11	-g	-00	2,61
418824	03-10-2-07-17	-g	-00	2,42
418815	03-10-2-07-18	-g	-00	1,50
418763	03-10-2-07-18	-o	-00	0,12
421342	03-10-2-07-22	-g	-00	11,55
421198	03-10-2-07-24	-c	-00	2,62
421117	03-10-2-07-25	-a	-00	5,39
420194	03-10-2-03-29	-b	-00	4,72
420191	03-10-2-03-31	-b	-00	9,50
420183	03-10-2-03-32	-c	-00	6,27
420182	03-10-2-03-32	-d	-00	7,24
420170	03-10-2-03-34	-g	-00	3,30
420163	03-10-2-03-35	-a	-00	9,72
420179	03-10-2-03-32	-h	-00	0,39
420169	03-10-2-03-34	-h	-00	3,07
420164	03-10-2-03-34A	-c	-00	9,22
420161	03-10-2-03-35	-c	-00	6,42
420121	03-10-2-03-40A	-b	-00	4,79
420155	03-10-2-03-36	-c	-00	3,57
420120	03-10-2-03-40A	-c	-00	1,36
420156	03-10-2-03-36	-b	-00	6,80
420153	03-10-2-03-36	-f	-00	4,53
420152	03-10-2-03-36	-g	-00	2,61
420130	03-10-2-03-40	-d	-00	6,85
420146	03-10-2-03-39	-a	-00	5,97
420145	03-10-2-03-39	-b	-00	4,76
420127	03-10-2-03-40	-i	-00	3,96
421064	03-10-2-03-38	-a	-00	11,70

420107	03-10-2-03-43	-a -00	4,93
420106	03-10-2-03-43	-b -00	6,66
420142	03-10-2-03-39	-g -00	3,23
420125	03-10-2-03-40	-k -00	2,85
420123	03-10-2-03-40	-m -00	2,91
420114	03-10-2-03-41	-a -00	2,56
420092	03-10-2-03-45	-d -00	13,56
420119	03-10-2-03-40A	-d -00	2,56
420115	03-10-2-03-40A	-i -00	3,67
420112	03-10-2-03-41	-c -00	10,85
420090	03-10-2-03-46	-b -00	4,26
420111	03-10-2-03-42	-a -00	7,29
420109	03-10-2-03-42	-b -00	3,06
420108	03-10-2-03-42	-c -00	14,07
420068	03-10-2-03-52	-b -00	8,23
420087	03-10-2-03-47	-a -00	3,34
421063	03-10-2-03-53	-b -00	12,72
421050	03-10-2-03-47	-b -00	4,83
420063	03-10-2-03-53	-a -00	4,18
420066	03-10-2-03-52	-d -00	1,56
420059	03-10-2-03-54	-b -00	2,74
420061	03-10-2-03-53	-d -00	2,19
419911	03-10-2-03-90	-b -00	9,75
419904	03-10-2-03-92	-d -00	14,14
419932	03-10-2-03-88	-a -00	0,05
419924	03-10-2-03-89	-f -00	3,90
419910	03-10-2-03-90	-c -00	11,83
419908	03-10-2-03-91	-b -00	1,93
420055	03-10-2-03-56	-b -00	3,49
420034	03-10-2-03-60	-c -00	10,37
420003	03-10-2-03-69	-a -00	4,13
420002	03-10-2-03-69	-b -00	6,26
420001	03-10-2-03-69	-c -00	6,01
419993	03-10-2-03-72	-b -00	3,61
419992	03-10-2-03-72	-c -00	3,68
419990	03-10-2-03-72	-f -00	2,10
419706	03-10-2-04-119	-b -99	3,88
421056	03-10-2-04-265	-c -00	21,90
419658	03-10-2-04-127	-c -00	1,91
419630	03-10-2-04-254	-c -00	11,38
419593	03-10-2-04-258	-b -00	1,53
419611	03-10-2-04-258	-d -00	1,85
419584	03-10-2-04-261	-f -00	5,86
421065	03-10-2-04-266	-j -00	3,56
419525	03-10-2-04-271	-d -00	18,42
419550	03-10-2-04-267	-h -00	0,21

419504	03-10-2-04-274	-g	-00	1,65
419502	03-10-2-04-274	-h	-99	4,45
419655	03-10-2-04-128	-a	-00	1,69
419395	03-10-2-05-144	-a	-00	1,40
419392	03-10-2-05-144	-d	-00	2,08
421069	03-10-2-05-143	-b	-99	7,13
419387	03-10-2-05-144	-j	-00	4,90
419371	03-10-2-05-147	-a	-00	2,68
419368	03-10-2-05-147	-d	-00	5,52
419365	03-10-2-05-147	-h	-00	2,17
419328	03-10-2-05-152	-a	-00	10,17
419358	03-10-2-05-148	-b	-00	14,05
419355	03-10-2-05-148	-f	-00	4,51
419340	03-10-2-05-151	-a	-00	0,45
419296	03-10-2-05-156	-a	-00	1,67
421055	03-10-2-06-175	-a	-00	16,05
419066	03-10-2-06-181	-b	-00	2,20
419056	03-10-2-06-183	-c	-00	3,30
419047	03-10-2-06-184	-b	-00	1,79
419020	03-10-2-06-188	-j	-00	1,88
418999	03-10-2-06-193	-c	-00	4,30
418937	03-10-2-06-199	-f	-00	1,86
418938	03-10-2-06-199	-d	-00	2,25
418930	03-10-2-06-201	-c	-00	1,71
418915	03-10-2-06-203	-d	-00	1,83
418878	03-10-2-06-211	-i	-00	1,79
418863	03-10-2-06-214	-c	-00	3,39
418854	03-10-2-06-216	-b	-00	1,88
418855	03-10-2-06-216	-a	-00	17,85
418858	03-10-2-06-215	-a	-00	14,71
418848	03-10-2-06-217	-c	-00	6,95
421361	03-10-2-07-218	-h	-00	1,79
421356	03-10-2-07-219	-b	-00	1,89
421353	03-10-2-07-219	-f	-00	2,11
421351	03-10-2-07-219	-h	-00	5,59
421330	03-10-2-07-221	-g	-00	0,40
421334	03-10-2-07-221	-b	-00	4,81
421329	03-10-2-07-222	-a	-00	8,74
421054	03-10-2-07-232	-b	-00	4,14
421327	03-10-2-07-222	-b	-00	3,51
421288	03-10-2-07-225	-a	-00	1,28
421310	03-10-2-07-225	-c	-00	10,65
421308	03-10-2-07-225	-f	-00	11,32
421307	03-10-2-07-225	-g	-00	2,75
421306	03-10-2-07-226	-a	-00	3,14
421299	03-10-2-07-227	-d	-00	0,24

421297	03-10-2-07-228 -a -00	2,71
421232	03-10-2-07-237 -a -00	2,19
421210	03-10-2-07-238 -k -00	3,01
421106	03-10-2-07-251 -d -00	0,32
421103	03-10-2-07-252 -b -00	4,80
418812	03-10-2-07-18 -j -00	0,27
	RAZEM	744,50

Z poważaniem
Prezes Zarządu
Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze

Radosław Michalski